

Nr. 20.

Gena prenumeraty:

w ŁODZI:
Kwartalnie Mk. 14.40
Miesięczn. „ 4.80
Za roznośnienie
70 fen. miesięcznie.
Z przes. pocztową:
Kwartalnie Mk. 12 —
Miesięczn. „ 4.50

Kalendarzyk:

Wt. 21.I Agnieszki
Sr. 22.I Wicent. i Anast.
Czw. 23.I Zaślubiny N. M. P.
Piąt. 17.I Antoniego Op.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Wtorek, dnia 21 stycznia 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kiosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi i marka za wiersz petitowy. Drobną ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

Wiec przedwyborczy

Polskiego Klubu Mieszczańskiego

odbędzie się w **środe, dn. 22 stycznia r. b.**, o godz. 12-iej w południe

NA BAŁUTACH

w sali teatru przy ul. **Aleksandrowskiej 37** po nabożeństwie w kościele Najśw. Marii Panny.

Cechy ze sztandarami zbiórą się w sali Resursy Rzemieślniczej o godz. 9 i pół rano, skąd pochodem wyruszą do kościoła.

Członkowie Klubu Mieszczańskiego i sympatycy proszeni są o wzięcie udziału w pochodzie.

Bilety w cenie 30 fen. do nabycia w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 48, oraz w dzień wieceu przy wejściu.

111 1

Otwarcie konferencji pokojowej.

Przed otwarciem.

Uroczyste otwarcie konferencji pokojowej w Paryżu odbyło się w ubiegłą sobotę po południu. Już od wczesnego ranka na ulicy, gdzie mieści się ministerjum spraw zagranicznych, zebrały się tłumy publiczności. Gmach ministerjum jak i domy sąsiednich ulic, bogato udekorowano flagami koalicyjnymi. Przed gmachem ministerjum wojsko, tworząc szpaler, utrzymywało porządek. W westybuli ministerjum oraz na schodach, prowadzących do gmachu ustawiono się wielu dziennikarzy, fotografów i operatorów kinematograficznych. Przybywające kolejno delegacje pokojowe witano entuzjastycznie. Ogromną owację urządzono prezydentowi Wilsonowi.

Przyjazd delegacji.

Pierwsze delegacje zaczęły napływać o godz. 2 min. 20 po poł., udając się natychmiast do sali obrad. Wilson przybył o godz. 2 min. 25. Wojsko oddało mu honory. Na rampie pałacu powitał prezydenta protokolant Bosson. Wilson zatrzymał się kilka chwil na schodach na prośbę dziennikarzy i pozwolił się fotografować. Zrobiono także zdjęcia dla kinematografów. Naprzeciw Wilsona wyszedł minister spraw zagranicznych Pichon i powitał go uściśnięciem ręki. Prezydent Rzpl. francuskiej Poincaré przybył o godz. wpół do 4, i został również oficjalnie powitany.

W sali obrad.

Z chwilą przyjazdu Poincaré'go wszyscy uczestnicy udali się do sali obrad. Poincaré zajął główne miejsce przy stole, mającym kształt podkowy. Główne miejsca zajęli także 3 delegaci amerykańscy oraz Wilson. Po prawej ręce Poincaré'go zasiadł Lloyd George i delegaci angielscy,

po lewej reszta delegatów pokojowych, których jest razem 72.

Dziennikarze, którym pozwolono przyskuchiwać się obradom, zajęli miejsca w galerji, połączonej ze salą obrad.

Mowa Poincaré'go.

Skoro wszyscy zajęli miejsca, powstał Poincaré i po powitaniu zebranych imieniem Francji, która podobnie jak i wszystkie państwa, mające na sali swoich przedstawicieli, nie była winną wybuchu tej strasznej wojny, podniósł, iż zebrało się tutaj, aby przywrócić spokój i sprawiedliwość na świecie. Wina straszego kataklizmu światowego ponoszą państwa centralne, które zapragnęły panować nad światem. Złączone jednak wysiłki Anglii, Francji i Rosji udaremniły te szalone zamysły i po wielu zmiennych kolejach losu, zginęli od miecza ci, którzy chcieli mieczem panować. Wina muszą oni sami sobie przypisać. Zgubiło ich własne zaślepienie.

Wspomniawszy następnie o Włochach, które odrzuciły propozycję państw centralnych i przystąpiły do koalicji, prezydent mówił o Stanach Zjednoczonych, których wmiśzanie się w wojnę, było zarazem wyrokiem, wydanym w obliczu historii, przez sumienie wielkiego narodu nad narodem, który wojnę tę prowadził przy pomocy pożogi, mordu i rabunku. Stany Zjednoczone uzbroiły wówczas swoją flotę i wystawiły wielką armję, aby uchronić Europę od poniżenia i jarmza niewoli.

Gdy walka rozszerzyła się po całej powierzchni ziemi, do uszu naszych dochodziły skargi uciskionych narodów, wołania o pomoc. Ba, nawet narody te przychodziły nam z pomocą. Zmartwychwstała Polska przystąpiła nam swą wojską. Czechosłowacyzna zdobyła sobie na Syberji we Francji i Włoszech niezawisłość.

Nasiona warzywne i kwiatowe
tylko z roku 18-go poleca
Zakład ogr. L. Kofaszkowskiego
Piotrkowska 88. 113 14

Administracja „Rozwoju“: prosi pana porucznika **Bielińskiego**, który produkuje obrazy kinematograficzne „Cyrk Wolfsona“ w „Lunie“, o zapłacenie nam należnych za ogłoszenia rachunków.

Administracja „Rozwoju“.

Jugosłowianie, Ormianie, Agryczycy, oraz Arabowie z Libanomu, wszystkie te uciesierzone narody zwróciły się do nas, jako do swoich naturalnych obrońców.

W ten sposób wojna, która z początkiem nie stała pomyślnie, stawała się coraz bardziej gwałtowną i przeobraziła się w krucjatę w pełnym słowa tego znaczeniu. W naszych boleściach pocieszało nas tylko to, że zwycięstwo nasze będzie zwycięstwem prawa i zwycięstwo jest dziś całkowite, gdyż nieprzyjaciel poprosił o zawieszenie broni, aby uniknąć nieuchronnego już upadku wojskowego.

Rzeczą obecnej konferencji pokojowej jest ze zwycięstwa tego w interesie sprawiedliwości i pokoju wyciągnąć odpowiednie konsekwencje.

Jeśli konferencja ma zmienić mapę świata to może się to stać tylko w imieniu narodów i tylko pod tym warunkiem, że, *prawo samostanowienia małych i wielkich narodów swobodnie się zaznaczy i że pogodzi się je również z usuwaniem prawami narodowych i religijnych mniejszości.* Wszystkim tym narodom, które się ukonstytuowały w państwa, które się chcą połączyć z swoimi sąsiadami, tym, którzy się chcą od siebie oddzielić w osobne jednostki i tym, które stosownie do swoich zmartwychwstałych tradycji na nowo się organizują, konferencja postarać się musi dać poparcie dla zapewnienia moralnego i materialnego ich bytu.

Gdy zaś w ten sposób doprowadzi się na świecie do możliwie najściślejszej harmonii na podstawie propozycji Wilsonowskich, powstanie ogólny związek narodów, który będzie zarazem największą gwarancją przeciw nowym atakom na prawo międzynarodowe. Nie zamknijcie przed nikim z góry swoich podwoi. Jego głównym dziełem będzie, by w ramach możliwości zapobiedz powtórzeniu się wojny.

Równo przez 48 laty dnia 18-go stycznia 1871 roku zostało cesarstwo niemieckie proklamowane przez niemiecką armję inwazyjną w zamku Wersalskim. Tam zarządziła ona grabież 2-ich francuskich prowincji. Cesarstwo to zrodzone z krzywdy haniebnie zginęło. Zebrały się tutaj tylko te mocarstwa, które mają naprawić nieszczęścia, stworzone przez to mocarstwo i przeszkodzić mu w rozpętanu nowych nieszczęść.

W rękach konferencji spoczywa przyszłość świata. Poincaré ogłasza konferencję za otwartą.

Po mowie Poincaré'go

Prezydent Poincaré mówił głosem silnym, jasnym i dobitnym. Obecni na sali oraz publiczność na galerji powstawszy z miejsc, wystu-

chali całej mowy Poincaré'go stojąc. Gdy prezydent skończył mówić delegaci usiedli, poczem tłumacz powtórzył mowę Poincaré'go w języku angielskim. Następnie Poincaré powstał i pożegnawszy Wilsona uściskiem reki opuścił salę.

Miejsce prezydalne zajął Clemenceau i zawiadomił, że na porządku dziennym znajduje się wybór stałego przewodniczącego. Wilson zaproponował wówczas wybranie Clemenceau przewodniczącym. Wniosek ten poparli Lloyd George i Soninno, Clemenceau jednak poddał wniosek pod głosowanie. Wniosek przyjęto jednomyślnie.

Następnie przyjęto wniosek, że dla każdego z 5 wielkich mocarstw, wyznacza się jedno miejsce wice-prezydenta. Na generalnego sekretarza wyznaczony został sekretarz Tusasta. Każde mocarstwo będzie miało jednego sekretarza.

W końcu uchwalono wybrać komitet redakcyjny z pośród przedstawicieli mocarstw koalicji.

Oświadczenie Clemenceau.

Clemenceau, podziękowawszy następnie za wybór, podniósł między innymi, iż konferencja nie ma decydować o pokoju obszarów, lecz o pokoju narodów. Starajmy się teraz program ten szybko i dobrze urzeczywistnić. Co się tyczy sprawy odpowiedzialności za wojnę, to w kwestji tej zasięgał zdania wybitnych prawników i każdy delegat otrzyma egzemplarz ich sprawozdania.

Sprawa wspólnoty narodów znajduje się na czele porządku dziennego, następnego posiedzenia.

Ponieważ nikt z delegatów nie żądał głosu, Clemenceau zamknął posiedzenie.

Po posiedzeniu Clemenceau rozmawiał z Wilsonem, Lloydem Georgem i Soninem.

Przed wyborami.

k) Grupy wyborcze Zjednoczenia narodowego, chrześcijańskiej demokracji, narodowego Związku robotniczego i polskiego klubu mieszczańskiego dokonały połączenia list wyborczych, a mianowicie № 8, 9 i 12.

a) Główna komisja wyborcza na powiaty łódzki, łaski i brzeziński wydała polecenie miejscowym komisjom wyborczym w sprawie natychmiastowego sprawdzenia, czy nadesłano dostateczną ilość kopert i czy ustalono liczbę wyborców, którzy zapisali się na listy na mocy dekretu z dnia 11 stycznia 1919 r.

Dziś o godz. 7 wieczorem w sali koncertowej odbędzie się wiec, na którym będą przemawiali kandydaci, postawieni na liście nr. 8.

a) Jutro we środę, o godz. 12 w południe w sali teatru przy ul. Aleksandrowskiej nr. 37 na Bałutach odbędzie się wiec przedwyborczy polskiego Klubu mieszczańskiego. O godz. 9-ej rano wszystkie cechy ze sztandarami zbiorą się w Resursie rzemieślniczej, ztąd pochodem wyruszą do kościoła Najśw. Marii Panny na nabożeństwo na pomyślność wyborów. Członkowie klubu mieszczańskiego i sympatycy proszeni są o wzięcie udziału w pochodzie.

a) W sali fabrycznej Stolarowa, odbył się w ubiegłą niedzielę, pod przewodnictwem pana Pietrzyckiego, o godz. 4 popołudniu wiec N.Z.R. przy udziale 900 robotarzy. Przemawiali pp. Królikowski, Michałak i Poterski.

Przyjęto rezolucję zgłoszoną według programu N. Z. R.

W ubiegłą niedzielę 19 bm. o godz. 3 popołud. odbyło się w Helenówku pod przewodnictwem p. Z. Lewińskiego zebranie przedwyborcze przy udziale około 200 osób.

Pierwszy zabrał głos p. Urbankowski wyjaśniając zebranyemu znaczenie dzisiejszej chwili nawołując ich, do obrony zdobytej wolności. Następnie przemawiali pp. Chądzyński, delegat bezpartyjnego komitetu narodowego, oraz p. Richter i inni pokreślając zasługi socjalizmu. Wywody ich jednakże nie przekonały obecnych i wśród oznak ogólnego niezadowolenia mów nie skończyli.

W końcu przemawiała jeszcze p. Lewińska, która w krótkich, z serca płynących słowach, nawoływała do założenia mocnych fundamen-

pod gmach przyszłej ojczyzny. — Po zamknięciu dyskusji zebranie, prawie jednogłośnie uchwaliło głosować na listy narodowe, w pierwszym rzędzie na listę nr. 1 na okręg łódzki.

Wyjaśnieni z ramienia komisji wyborczej udzielali p. Wreda i Zarzycki członkowie tejże komisji.

Obchód Kilińskiego.

Pod przewodnictwem ks. prałata W. Tymienieckiego odbyło się w ubiegłą niedzielę posiedzenie Komitetu obchodu setnej rocznicy zgonu Jana Kilińskiego, na którym ustalono ostatecznie program uroczystości, jaka odbędzie się w dniu 2 lutego r. b. Program obejmuje trzy części:

Część pierwsza: Po zebraniu się w Resursie rzemieślniczej o godz. 8-ej rano wszystkich cechów, delegacji, orkiestry i t. d., o godz. 8-ej i pół rano wspólna fotografia, poczem nastąpi uformowanie pochodu, który wyruszy punktualnie o godz. 9-ej rano do kościoła św. Stanisława Kostki. O godz. 10-ej rano nastąpi odśpiewanie i poświęcenie tablicy pamiątkowej i uroczysta Msza. W procesji kościelnej wezmą udział wszystkie cechy.

Część druga: Akademię uroczystą w Resursie rzemieślniczej o godz. 3 i pół popoł., rozpocznie orkiestra odegraniem „Boże coś Polskę”. Słowo wstępne wygłosi ks. prałat Tymieniecki. Następnie przemawiać będą przedstawiciele rzemieślników p. Drodzowski, robotników M. Brzeziński, miasta — nadburmistrz Skulski, wreszcie przedstawiciel wojska polskiego. Z kolei nastąpi śpiew chóru stow. „Lutnia”, odczyt p. Petryckiego, oraz śpiew chóru przy stow. Resursy rzemieślniczej.

Część trzecią wypełni przedstawienie galowe o godz. 7-ej i pół wieczorem sztuki „Kiliński”, poprzedzone hymnem „Boże coś Polskę”, oraz przemówieniem przedstawiciela cechu szewców.

Na zapowiedziany obchód Komitet postanowił zaprosić wszystkie instytucje kulturalne i społeczne. K.

KRONIKA.

— Ciągnięcie obligacji.

a) Jutro 22 bm. o godz. 3 i 1/2, popoł., w lokalu urzędu starszych Zgromadzenia Kupców m. Łodzi, odbędzie się publiczne ciągnięcie obligacji tegoż Zgromadzenia, emitowanych na budowę Szkoły Handlowej, a podlegających umorzeniu w 1917 i 1918 latach.

— Z milicji ludowej.

Z dn. 18 bm. rozpoczęła swe czynności, w lokalu komendy okręgu przy ul. Piotrkowskiej nr. 135, komisja lekarsko-wojskowa.

Wskład komisji prócz pp. lekarzy dr. Gundlacha i dr. Kopcińskiego wchodzi przewodnikmdt okręgu m. l., komisarz rządu, przedstawiciel powiatowego urzędu lekarskiego, przedstawiciel społeczeństwa, sekretarz, 2 pisarzy i sanitariusz.

W I-y m dniu urzędowania komisji dokonano oględzin 64 osób, z pośród których uznano za zdolnych 56, w drugim dniu 18 bm. zbadano osób 135, uznano za zdolnych 84.

— Na kursa komunalne.

a) Na zorganizowane w Warszawie trzymiesięczne kursa dla urzędników komunalnych udało się 9-ciu urzędników różnych wydziałów magistratu łódzkiego. Urzędnicy ci otrzymali trzymiesięczny urlop płatny.

— Werbunek.

Przybył do Łodzi p. St. Dobroszczyk, agent wydziału werbunkowego generała Iwaszkiewicza, generała i dowódcy dywizji Litewsko-Białoruskiej. Werbuje on wojsko do obszarów na granicę Białoruską i Litewską. Zwrot kosztów podróży do Warszawy będzie zwrócony.

— Pierwsza szkoła lotnicza.

W ubiegłą sobotę na obszarach pola Mokotowskiego pod Warszawą otwartą została uroczystie pierwsza szkoła lotnicza w Polsce.

Dowódcą szkoły jest kap. Malczewski.

— Dla mierników.

We Lwowie na politechnice wakuje posada miernictwa. Rektor Godlewski ogłasza konkurs do końca marca.

Chcący się ubiegać o tę posadę złożą podania do ministerjum oświaty w Warszawie.

— Z tow. lekarskiego.

a) Na ostatniem ogólnem zebraniu rocznem łódzkiego tow. lekarskiego wybrany został zarząd, do którego weszli: jako prezes dr. A. Kruusche (ponownie), wiceprezes dr. Seweryn Sterling (ponownie), sekretarz dr. J. Michałski (ponownie), sekretarz drugi dr. Czaplinski, skarbnik dr. Mogilnicki, bibliotekarz dr. Prechner.

W dniu 22 bm. o godz. 7-ej wieczorem, odbędzie się posiedzenie zarządu tow., na którym wygłoszony zostanie odczyt p. t. „Obecny stan leczenia przymiotu”.

— Rozdawnictwo zagonków.

Komitet zagonków rozpoczyna z dniem 28 bm. rozdawnictwo zagonków starym dzierżawcom w porządku następującym: na polosiach Konstantynowskich do 20 lutego na polsiu Wodziewskim, placach miejskich i prywatnych od 20 lutego do 20 marca.

Dzierżawcy zagonków, którzy nie odnowią dzierżawy do dnia 15 marca, stracą swoje prawa, wobec czego zagonki rozdane zostaną zagonkarzom, którzy mieli zagonki na gruntach folwarcznych w Brusie.

— Zebranie robotników miejskich.

(a) Na ostatniem zebraniu robotników miejskich dłuższą dyskusję wywołała sprawa wydalenia ze służby 300 robotników. W rezultacie przeciw postanowieniu temu postanowiono zaprotestować i w razie urzeczywistnienia jego, poprzeć wydalonych kolegów.

W sprawie wyborów postanowiono jednomyślnie głosować na listę № 9.

— W sprawie stróżów nocnych.

a) Oddział bałucki łódzkiego stow. właścicieli nieruchomości wystąpił do naczelnika policji z memorjałem w sprawie zupełnego usunięcia stróżów nocnych, a to wobec znacznych ciężarów jakie ponoszą tamtejsi właściciele domów, z których wielu sami pełnią funkcję stróżów. Między właścicielami nieruchomości tych są i tacy, co skutkiem biedy korzystają z bezprocentowych pożyczek w wydziale dobroczynności publicznej.

— O zapisy po ś. p. M. Sprzączkowskim.

a) W dniu 7-go lutego odbędą się rozprawy sądowe w sprawie powództwa niektórych zainteresowanych instytucji co do zapisów poczynionych przez ś. p. Maurycego Sprzączkowskiego. Na rozprawach tych łódzkie chrześcijańskie tow. dobroczynności reprezentować będzie członek zarządu p. W. Kamiński.

— Wieczór dla wojskowych.

Sekcja biblioteczna przy Lidze kobiet polskich urządza jutro 22-go b. m. wieczór patriotyczny dla wojskowych i wprowadzonych gości.

— Historyczne ogłoszenie

W dziennikach lwowskich pojawiło się następujące ogłoszenie:

„Wszystkie kobiety polki od lat 17, które chcą wstąpić do bojowej kompanii kobiecej, niech się zgłaszają natychmiast w komendzie VII dzielnicy, sekcji I (ul. Leona Sapiehy) u Marii Dekańskiej”.

Czy potrzebny komentarz? W miejscu tem znajduje się biuro werbunkowe dla pomocy Lwowowi.

— Z pogotowia ratunkowego.

W dniu 29 bm. w lokalu stow. techników przy ul. Andrzeja nr. 3 odbędzie się o godz. 7 wieczorem ogólne zebranie członków tow. do-raznej pomocy lekarskiej, z następującym porządkiem dziennym: 1) sprawozdanie za czas wojny; 2) rozpatrzenie sprawy zamknięcia pogotowia i 3) wybory.

W razie niedojścia do skutku zebrania w powyższym terminie, odbędzie się drugie 12 lutego r. b., o tej samej godzinie i w tymże lokalu bez względu na liczbę obecnych członków.

Osobne zaproszenia na zebrania te rozsyłane nie będą.

— W sprawie dostawy ziemniaków.

a) Mimo energicznych zabiegów ze strony wydziału zaprowiantowania, włościanie, zamieszkali w okolicach Łodzi uchylają się od dostarczenia ziemniaków po 16 mk. za korzec, żądając za nie od 20 do 24 mk. na miejscu.

Wobec tego wydział zaprowiantowania znajduje się w kłopotliwym położeniu, gdyż płacąc tę sumę, byłby zmuszony do znacznego podniesienia ceny ziemniaków w sprzedaży detalicznej.

— Zebrania.

W fabryce Juliusza Heintzla, Piotrkowska 104 i w farbiarni Piotrkowska 226, odbędzie się zebranie dzisiaj we wtorek o godz. 9-ej rano robotników centrali.

— Napad bandycki.

a) Do mieszkania S. Finkelsteinowej, przy ulicy Aleksandrowskiej nr. 19, wtargnęło kilka bandytów, którzy grożąc rewolwerami, zażądali wydania gotówki. Zrabowawszy około 2,000 marek oraz biżuterję złotą i brylantową, bandyci zbiegli.

Z Rudy Pabjanickiej.

W ubiegłą niedzielę 19 bm. odbył się w Rudzie w fabryce Kellera, bezpartyjny wiec przed wyborczy, który jednakowoż zrobił niemiłe wrażenie z powodu nie etycznego zachowania się na sali niektórych osób.

Następny wiec w gminie Bruss odbędzie się w nadchodzący piątek o godz. 1 popoł. w tym samym miejscu.

— O burmistrzostwo w Pabjanicach.

Na posiedzeniu zarządu stow. właścicieli nieruchomości Pabjanic uchwalono, aby mandat burmistrza m. Pabjanic był tymczasowo, do wyborów Rady miejskiej powierzony p. Janowi Jankowskiemu.

Odpowiednie kroki u odnośnych władz zostały już poczynione.

— Zebranie kolejarzy.

Byli kolejarze polacy i dawni poddani rosyjscy pabjanicy, którzy przed dniem 11 listopada zeszłego roku zostali ze służby wydaleny, proszeni są o przybycie na zebranie jakże odbędzie się w Pabjanicach 22 b. m. o godz. 2-ej po poł. w lokalu przy ul. Łaskowej 11 w domu Olimana.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Dzisiaj we wtorek 21 b. m. wspaniały dramat T. Rittnera „Don Juan“, dający widzom moc niezatartych wrażeń. W odtworzeniu głównych postaci udział biorą pp. Waczińska, Wiśniarowska, Sokolska, Biegański, M. Bay-Rydzewski i Oswald.

W środę powraca na afisz sztuka w 3-ach aktach G. Leorux i M. Camille'a „Alzacja“, ciesząca się niebywałym powodzeniem na naszej scenie.

W czwartek poraz pierwszy zostanie odegrany potężny dramat L. hr. Tołstoja „Żywy trup“ z występem W. Biegańskiego.

Sztukę reżyseruje K. Tatariewicz.

— Opera polska w Łodzi.

Niedzielne przedstawienie opery polskiej z udziałem znanych sił artystycznych Ignacego Dygasa i Marii Mokrzyckiej — ściągnęło bardzo liczny zastęp słuchaczy.

Wieczór wypełniła wyborna opera Leoncavalla „Pajace“, w której oboje artyści znaleźli wdzięczne pole do popisu.

Lubo p. Dygas rolę Cania traktuje nieco odmiennie, aniżeli p. Gruszczyński, to w każdym razie pod względem wokalnym stoi na wysokości swego zadania. Całość partii opracowana jest z niezwykłą sumiennością, jedyną śpiewakowi zasłużone oklaski. Pani Mokrzycka jako Nedda rozwinęła całe bogactwo swego talentu, dając postać drgającą życiem i prawdą.

Zespół był wzorowy. Orkiestra pod batutą p. Rydera sprawiała się należycie. Wykonawcom nie szczędzono oklasków. K. K.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Straszna statystyka.

W rządowym organie moskiewskiej „komisji nadzwyczajnej do walki z kontrrewolucją“ ogłoszono sprawozdanie z działalności poszczególnych oddziałów tej komisji. Sprawozdanie to wykazuje, że w ciągu ostatnich trzech miesięcy r. z. na zasadzie wyroków komisji rozstrzelano 14760 osób „kontrrewolucjonistów“. Statystyka ta nie obejmuje rozstrzelanych w Moskwie i Petersburgu, oraz zamordowanych podstępnie, bez wyroku, w więzieniach i w mieszkaniach prywatnych. Z tego wynika, że za rządów bolszewickich w Rosji wymordowano więcej ofiar, niż za czasów tłumienia rewolucji przez carat.

Polska na dwóch frontach.

Paryż, 20.1 (wł.) Generał Foch zastrzegł w warunkach rozejmu, że wojsko i broń dla Polski i na wschód mogą również być transportowane kolejami przez Niemcy.

Polacy nie mogą walczyć na dwóch fron-

tach. Najpierw trzeba skończyć z Niemcami. Polska dostanie działa, karabiny i amunicję, ale równocześnie musi mieć swoje fabryki amunicyjne i dla wyrobów polskich.

TELEGRAMY.

Komunikat urzędowy.

Warszawa, 20 stycznia. (PAT.) Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich z dnia 20-go stycznia 1919 r.

Artylerja nieprzyjacielska ostrzeliwała Lwów, pozatym na wszystkich frontach sytuacja bez zmiany.

Szef sztabu generalnego: *Szeptycki*
generał dywizji.

Misja francusko-angielska.

Kraków, 20 stycznia (PAT.) Dziś przybyła do Krakowa z polecenia marszałka Focha misja francusko-angielska złożona z generała Barthelomy, pułk. Simtha, majora S'Etoile, majora Forethana, porucznika Dolpeche i porucznika La Marque oraz 6 żołnierzy. Wczoraj w nocy na spotkanie zbliżającym się misji wojskowej wyjechał osobnym pociągiem pułk. Wade, przedstawiciel sztabu generalnego i szef transportów wojskowych. Przybycia misji natomiast w Krakowie oczekiwał imieniem prezydenta ministrów profesor Stefan Dąbrowski, członkowie misji rządu warszawskiego, którą od wczoraj bawi w Krakowie, następnie członek poselstwa Kijowskiego Stanisław Wankowicz i sekretarz legacji Knoll.

Jak się dzienniki tutejsze dowiadują, celem przybycia misji francusko-angielskiej jest zbadanie na miejscu polsko-ukraińskiego terenu walki oraz obmyślenie sposobu celem zapobieżenia dalszemu rozlewowi krwi w czasie petraktacji pokojowych.

Żywność dla Polski.

Warszawa, 20 stycznia (wł.) „Kurier codzienny“ donosi, iż Ameryka zobowiązała się dostarczyć Polsce 200 tysięcy ton mąki z wymiarem 60%, 17 ton tysięcy ryżu, 59 tysięcy ton tłuszczów zwierzęcych i 200 ton herbaty. Na poczet sumy, jaka za transport będzie się należała, minister handlu English wpłacił na ręce bawiącej w Warszawie, misji amerykańskiej 70 milionów mk. Pierwszy transport wspomnianych artykułów w ilości jednej trzeciej nadejdzie do Warszawy w połowie lutego br.

Strzelanina na Nalewkach.

Warszawa, 20 stycznia. (wł.) Wczoraj przyszło na Nalewkach do strzelaniny. Strzelaninę spowodowała groźna i wyzywająca postawa tłumy wobec wojska polskiego, które wreszcie w obronie własnej, użyć musiało broni, przyczem dwie kobiety oraz 1 dorożkarz zostali ranni.

Rewizje w Warszawie.

Warszawa, 20 stycznia (wł.) Żandarmerja dokonała wczoraj między godz. 10 — 11 wiecz. ścisłej rewizji osób, bawiących w tym czasie w „Udziałowej“ i „Gastronomji“. Nikogo jednak nie aresztowano.

Jak podają wieczorne pisma warszawskie w ostatnich dniach pod zarzutem propagandy bolszewickiej aresztowano około 1000 osób. W czasie rewizji u aresztowanych znaleziono wiele broni. Między innymi wykryć miano także samochód, uzbrojony w mitraljerzy oraz znaczną ilość materiałów wybuchowych.

Bolszewicy w Mińsku.

Mińsk, 20.1 (wł.) Gubernatorem bolszewickim w Mińsku jest żyd Berson z Warszawy. Zezwolił on polakom na wydawanie „Dziennika Mińskiego“.

Do Piłsudskiego.

Warszawa, 20.1 (PAT.) Do Naczelnika państwa nadeszły telegramy z życzeniami wiecowników w Rypinie i Mogilnie.

Górale w Warszawie.

Warszawa, 20.1 (PAT) Wczoraj przybyła tu w swych malowniczych strojach, delegacja górali ze Spiżu i Orawy celem odwołania się do rządu polskiego o obronę polskiego Podhala. Delegaci byli na posłuchaniu u Naczelnika państwa i prezydenta Paderewskiego.

Wiec górali.

Kraków, 20.1 (PAT) Odbył się tu wielki wiec podhalan w sprawie praw polskich do Spiżu i Orawy. Wiec zagał Władysław Orkan, a przewodniczył Kazimierz Tetmajer. W toku dyskusji stwierdzono, że 75 wójtów podhalańskich założyło protest przeciw zakusom czeskim. Protesty te będą przesłane prez. Paderewskiemu.

Delegat Wilsona w Krakowie.

Kraków, 20.1 (PAT). Sekretarz prezydenta Wilsona Greel, był wczoraj przedpołudniem w prezydium komisji likwidacyjnej i odbył konferencję w sprawach politycznych.

Pokup na pożyczkę rosyjską.

Warszawa, 20.1 (PAT) Według wiadomości zasiągniętych ze źródła, zapisy na pożyczkę państwową od chwili zmiany gabinetu napływają z niebywałą intensywnością. Każdy dzień przynosi nowe miliony. We czwartek ogłoszone będą cyfry, stwierdzające wysokość dotychczasowych zapisów. Z prowincji nadchodzą zamówienia telegraficzne. Dary na skarb narodowy są również bardzo okazałe. W urzędach pożyczek państwowych tworzą się ogonki.

Pobór w Poznańskim.

Poznań, 20.1 (PAT) Naczelną Radą ludową ogłoszono przymusowy pobór wszystkich mężczyzn, urodzonych w r. 1897, 98 i 99. Winni niestawienia się karani będą więzieniem do lat 5 lub grzywną do 100 tysięcy marek.

Delegacja polska w Paryżu.

Paryż, 20.1. Do Paryża przybyła delegacja rządu polsk. złożona z pp. Dłuskiego, Sokolnickiego, rotmistrza Wieniawy, Długoszewskiego i prof. Sujkowskiego. Na dworcu kolejowym powitała delegację licznie zebrana kolonja polska: W rozmowie z dziennikarzami oświadczyli delegaci, iż głównym celem przyjazdu ich do Paryża jest uznanie przez rząd francuski rządu polskiego, na czele którego stoi gen. Piłsudski oraz staranie się, aby Polsce przysłano pomoc wojskową i żywnościową, jakiej nagląco potrzebuje. Na dworcu kolejowym mundury polskich oficerów, które tu poraz pierwszy widziano były przedmiotem ogólnej ciekawości.

Wojska koalicyjne w Kijowie.

Warszawa, 20 stycznia. (wł.) Od osoby, przybyłej z Kijowa dowiaduje się tutejszy „Kurier codzienny“, iż Petlura zawarł pakt z koalicją, mający na celu zwalczanie bolszewików. Wojska francuskie i rumuńskie wkroczyły już do Kijowa. Jako powód wypowiedzenia wojny sowieckiej Rosji przez dyrektorjat, podają w Kijowie, ciągłe posuwanie się wojsk rosyjskich w głąb Ukrainy. Według twierdzenia teje osoby 16 bm. wojska bolszewickiej Rosji zajęły Czernichów i Połtawę i w dniu tym pozostawali od Kijowa w odległości 97 wiorst.

Zajęcie Dorpatu.

Helsingfors, 20 stycznia (wł.) Wojska estońskie zajęły Dorpat.

Bolszewicy w Wilnie.

Wilno, 20.1 (wł.) Podczas, gdy bolszewicy zbliżali się do miasta, żydzi powitali ich już na przedmieściach bardzo uprzejmie, wywożąc w saniach różne produkty aż do cukierków. Pod przewianiem w saniach o podwójnych dnach dostarczono bolszewikom naboju.

Wilno zajęły trzy pułki, razem około 2000 osób. Armat nie mieli. Z nabojami u nich jest bardzo krucho.

Drożyzna.

Mińsk, 20.1 (wł.) Z chwilą wejścia bolszewików do Mińska przybyła z nimi drożyzna; funt cukru kosztuje 20 rubli, chleb 6 rubli funt.

Zwycięstwo socjalistów.

Berlin, 20.1 (PAT.) Wedle telegramów nadeszłych tu z Berlina nie ulega wątpliwości, że socjaliści większości osiągnęli w Berlinie przy wyborach wielkie zwycięstwo. Będzie to najsilniejsza partia w zgromadzeniu narodowym. Według projektu konstytucji socjaliści większości otrzymają większość tek ministerjalnych, a także stanowisko kanclerza państwa.

Kto ma piastować urzędy.

Warszawa, 20.1 (PAT.) Na skutek polecenia ministerjum spraw wewnętrznych kierowniczych stanowisk w administracji powiatowej nie mogą zajmować osoby miejscowe, posiadające

w danym powiecie własność, nieruchomości ziemską względnie przedsiębiorstwo przemysłowe lub pozostające z urzędem powiatowym w stosunkach zarobkowo-handlowych. Stosowanie czasowych wyjątków, dopuszczalne ze względu na dobro służbowe w obecnym okresie przejściowym, może mieć tylko miejsce wskutek specjalnego zezwolenia ministra spraw wewnętrznych.

Z pewnością żyd.

Berlin, 20.1 (PAT.) „Berliner Tageblatt“ dostrzegając, że wczoraj uwięziony został sekretarz Radka-Sobolsona niejaki Kutman.

„LUNA“

Przejazd.

Dziś premiera! Arcydzieło sztuki!

Królowa sztuki mimicznej
Lida Borelli

w 5-aktowej tragedji

Zwycięstwo
Śmierci!

Przepiękna wystawa!
Cudowne zdjęcia!
Wykwintna muzyka!

Szkoła rysunku
i malarstwa
artysty malarza

S. Andrzejewskiego

Główna 12.

Zapisy od 3—5 po poł.
110-12

ZAKŁAD ŚLUSARSKI

Józefa

Gajewicza

przeniesiony został na ulicę
Nawrot 31.

109 1

Dobre i tanie!!!
KAJETY SZKOLNE

są do nabycia w fabryce

„POLONJA”

Łódź, Piotrkowska 42.

Uwaga: Tylko w podw. 3-ci sklep.

61-18

Drobne ogłoszenia:

A! A! Mebles najtaniej i najlepiej kupić można w magazynie mebli Władysława Romiszewskiego, Piotrkowska 116 i p. front. Poleca w wielkim wyborze całe urządzenia: sypialnych, stołowych pokojów, salonów, gabinetów, białe meble, kuchenne urządzenia, łóżka metalowe, wanny cynkowe, duży wybór używanych mebli. Magazyn otwarty w święta niedziele od 1—5ej p. Piotrkowska 116 i p. front. —2

A! A! Ważne dla P. P. gospodarzy i gospodarzy! Przy warsztacie blacharsko-ślusarskim, otworzyłem oddział reperacyjny, wszelkiego rodzaju. Wielka reperacja naczyń kuchennych, pobielanie rondli, kotłów, dla rzeźników, szpitali, ochron, koszar wojskowych, rep. umywalk, pieców kąpielowych, gazowych, wodociągów, wyzmaczek żaluzji, okien witrażowych oszkleń kredensowych, i t. p. Ceny przystępne. Uli Słowiańska, 4 róg Staro Zarzewskiej, dojazd tramwajem 4. Firma chrześcijańska, Wł. Modrzejewski. 507-3

A. A. Obrączki ślubne duży wybór, różne fasony, z gwarancją za złoto 56 próby; od 40 marek para. W mieszkaniu prywatnym, Brzezińska 10 Jan Placek. 44-14

A. A. Rezutki najtaniej sprzedaje H. Srebrnik w Łodzi, Piotrkowska 34 2 piętro fr. Łódź, na bekieszki burki od 30 mk.

- na Ubrania ucz. „ 30 „
- na Męskie „ 35 „
- na Dziecinne „ 14 „
- na Spodnie „ 20 „
- na Kamizelki szt. „ 25 „
- na Palta „ 28 „
- na Suknie i kostj. „ 15 „
- na Bluzki i spód. „ 8 „
- Alpaga i cajt. dub. „ 20 „
- Chustki „ 18 „

140-17

A.) Meble wyprzedam: krzesła, stół, krzesła, szafy, otomany, biurko, etażerki, łóżka, materace, bielizniarkę, tualetę, lustro, fotel miękkie, łóżeczko dziecinne. Piotrkowska 223-3 i p. front. 270 8

A Łóżka, szafy, różne meble sprzedam tanio. Piotrkowska 191, m. 9. 392-3

DESKI stare lub obładry kupię oferty z ceną w „Rozwoju“ pod „Deski“.

Dom do sprzedania w Zgierzu. Wiadomość w Zgierzu, Wesola 12 u gospodarza, lub w miejscu Wólczajska 109. m. 20. 508-3

Do sprzedania jasno-dębowe meble pokoju jadalnego wiadomość w Łodzi, Długa 59. 304 3

Do sprzedania w Zdunskiej Woli dom murowany o 14 pokojach i ziemi ogrodowej przy domu 3 morgi. Cena 24,000, marek wiadomość A. Spodnikiewicz Konstantynowska 26. 311-3

Kupię niedrogo w dobrym stanie, maszynę do pisania. Oferty pod „S. B.“ w administracji. 294-2

Mebles różne sprzedaję: nowe i używane oraz krzesła wiedeńskie. Piotrkowska 108 Przędzielski. 500-6

Mebles kupię różne. Oferty pod „Meble“ do „Rozwoju“ 210-3

Młody inteligentny pan poszukuje znajomości młodej inteligentnej polki, celem konwersacji polskiej. Oferty sub. „Inteligentna polka“, w adm. „Rozwoju“. 273-3

Maturzysta (katolik) potrzebny zaraz do korepetycji. Adresy składać w administracji Rozwoju pod „R. D.“ 124-3

Mebles sprzedaję, stoły, krzesła, bielizniarki, łóżka, trema, biblioteki, wieszadła, kredensy kuchenne, słupki, stołki, fotele i t. p. Dzielna 11-25, magazyn-221-2

Otomany i leżanki do sprzedania tanio Piotrkowska № 205 i piętro m. 12 od god. 12 do 2 p. 298-3

Potrzebna zdolna Ekspedientka do działu cukierniczego „Louvre“ Piotrkowska 86 od 4-5 p. p. 305-1

Poszukuję korepetytora na wiesz 3 chłopców klasy I, III i IV, z znajomością języka łacińskiego. Wiadomość, Miłsza 59, m. 32, Rutkowski. Zastać można od 2-3. 278-2

Piotr Doryński zagubił paszport tymczasowy, wydany przez władze polskie w Łodzi. 296-1

Nici staniały szpulka nici w doskonałym gatunku tylko 1 m. 50 fen. hurtem taniej. Piotrkowska 185 m. 5. 157-1

Poszukuje się mieszkania w centrum miasta przy ulicy Piotrkowskiej i bocznych, od Zielonej do Andrzeja, składającego się z 2 do 3 pokoi z kuchnią i elektrycznym oświetleniem. Pożyczony jest jeden pokój umeblowany. Zawiadomienia Administracji pod lit. P. A. T. 0-

Szafa do rzeczy i umywalnia okazują się zaraz do sprzedania. Wiadomość, Orla 17, między 11-12 p. poł. 179-2

Sklep Spożywczy z powodu wyprzedaży do własnego domu, do sprzedania, Widzowska № 81 Obrót tygodniowy około 3,000 mk. 225-2

Samochód kupię może być uszkodzony z podaniem marki i ceny. Oferty „Rozwój“ pod Samochód. 310-6

Tanio światłolili Świece karbidowe wyrabia W. Lyczkowski Piotrkowska 183 sprzedaż hurtowna i detaliczna. 302-6

Wynalazek! Radykalny środek przeciw swierzbie, wylecza w ciągu tygodnia, (nie brudzi bielizny). Dostać można u wynalazcy Pabjanice, Zachodnia 22. W Łodzi, Targowa 73, u O. Narzarskiego, sklep. 250-2

Warszawski specjalista operator odcisków i paznokci przyjmuje zamówienia do domów oraz wykutiny manicure Polecam się łaskawej klienteli. Tadeusz Mrowski ul. Piotrkowska 81 m. 28. 190-3

Wieś. Kobieta, lub dziewczyna do gospodarstwa wiejskiego potrzebna. Główna 17, m. 2. 260-4

Zaraz potrzebna pracznica do pralni. Al. Kościuszki 41.

300 Mk. i więcej dam za wyrobienie posady biuralisty, lub kancelisty. Mam kulturalną praktykę biurową i piszę biegle na maszynie. Oferty sub. „Biuralista“ w red. „Rozwoju“. Dyskrecja zupełna. 315-1

Apolonia Kammer zagubiła paszport wydany w Łodzi, za Nr. 41056-6. 229-1

Józef Bieńkowski zagubił paszport niem. wydany w Łodzi. 227-1

Liba Ginsberg zagubiła legitymację chlebową wydaną na 4 osoby za Nr. 4805. 301-1

Leon Wasiak zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 309-1

Zaginęła legitymacja chlebowa Hipolita Radziejewskiego na 3 osoby. 305-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Adaminy Józwiak wyd. z fabryki Poznańskiego. 311-1

Wojciech Ceran zagubił legitymację chlebową wydaną na 3 osoby. 306-1

Tomasz Borczyk zagubił legitymację chlebową wydaną na 6 osób. 294-1

MLEKO ZSIADŁE WYBOROWE

i śmietanę kwaśną w specjalnych garnuszkach

poleca Mleczarnia Domu Handlowo-Komisowego 2
S. Bieliński i S-ka Aleje Kościuszki Nr. 17.

Komisja Likwidacyjna b. „Godziny Polski“ wzywa wszystkich dłużników i wierzycieli „Godziny Polski“ do zgłoszenia swych pretensji i wykazu należności do dnia 28 stycznia 1919 roku do Wydziału Prasowego, Pasaż Majera 10 w godzinach biurowych.

Komisja Likwidacyjna
b. „Godziny Polski“

112 1